

Granskning av årsredovisning 2010

Övertorneå kommun

Revisionsrapport

2011-04-25

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund.....	4
2.2	Revisionsfråga och metod.....	4
3	Granskningsresultat.....	5
3.1	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1	Förvaltningsberättelse.....	5
3.1.2	Balanskrav.....	8
3.1.3	God ekonomisk hushållning.....	8
3.1.4	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	9
3.2	Rättvisande räkenskaper	10
3.2.1	Resultaträkning	10
3.2.2	Balansräkning.....	10
3.2.3	Sammanställd redovisning	11
3.2.4	Tilläggsupplysningar	12

1 Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**. Vidare bedömer vi att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed. Bokslutet är väldokumenterat med bra underlag i form av bilagor med specifikationer.

Vi bedömer att kommunens ekonomiska situation är god. Vi bedömer att de finansiella och verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning i huvudsak uppfyllts och att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning. Vi noterar att kommunstyrelsen i årsredovisningen bedömer att kommunen sammantaget uppnår god ekonomisk hushållning. Det enda mål som inte uppfylls avviker med 0,1 % från målet.

Kommunen har fattat beslut om att delta i två projekt: Entreprenörcentrum och Leader Tornedalen. Kommunens åtagande uppgår till 900 tkr i Entreprenörcentrum och 1 140 tkr för Leader Tornedalen. Dessa projektmedel avser tid från och med 2011 och framåt. Medlen har inte utbetalats under 2010, men beslut har fattats om medverkan. Under "redovisningsprinciper" i årsredovisningen har under avsnittet "periodisering" kommenterats den princip kommunen tillämpat i årsredovisningen: "Inte utbetalade men beslutade bidrag till utomstående har skuldförts om de uppgår till väsentligt belopp." I och med att skuldföring har skett, har också resultaträkningen belastats med denna kostnad under 2010.

Vi vill lyfta fram **möjligheten** att framledes redovisa liknande åtaganden så att kostnadsföring sker periodiserat under projektets löptid. Om så hade skett hade kommunens resultat varit 2 040 tkr högre för 2010. Resultateffekten för ovanstående åtagande hade inte heller belastat 2011 års räkenskaper med fullt belopp då åtagandena löper över mer än ett år.

Årsredovisningen väldigt omfattande till innehåll och skulle vinna på att den gjordes mindre omfattande.

Vi noterar att våra synpunkter från föregående år på årsredovisningen 2009 i allt väsentligt beaktats vid upprättandet av 2010 års årsredovisning.

Under revisionen har diskuterats de metodproblem kommunen har vid upprättande av delårsrapport. Ett problem är att Övertorneå Värmeverk AB inte upprättar delårsbokslut i samma månad som kommunen. Denna fråga berör inte kommunens årsredovisning men vi vill likväl lyfta fram den. Kommunen borde som hälftenägare kunna lyfta frågan till bolaget. Det kan vara så att delårsbokslutet i bolaget är anpassat till den andra hälftenägarens rapportering. Ett till delårsbokslut borde, enligt vår erfarenhet, för bolaget med dagens teknik och programvara vara möjligt att åstadkomma med rimlig arbetsinsats för bolaget.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen översiktligt bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har mer utförligt granskats inom ramen för granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3 Granskningsresultat

3.1 Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1 Förvaltningsberättelse

3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning.

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild.

Händelser av väsentlig betydelse och förväntad utveckling.

Vår bedömning är att kommunen redovisat tillräcklig information för att årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av kommunen.

Väsentliga personalförhållanden.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, d v s frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av tabeller, diagram och löptext.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

3.1.1.2 Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar.

3.1.1.3 Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetar, utfall och budgetavvikelser 2010 redovisas i tabellen nedan. Vidare framgår utfallet avseende övriga tillkommande kostnader samt verksamhetens finansiering:

DRIFTREDOVISNING, Tkr

Ansvarig nämnd/styrelse eller annat organ	Redovisning		Avvikelse mot budget 2010
	2009 Nettokostnad	2010 Nettokostnad	
Driftredovisning			
Kommunfullmäktige	500	409	-109
Revision	680	709	+11
Överförmyndare	1 189	650	-200
Kommunstyrelse	63 917	59 181	-763
Miljö- och byggnadsnämnd	3 088	3 085	-55
Kultur- och fritidsnämnd	12 197	12 060	+ 782
Barn- och utbildningsnämnd	100 257	103 215	- 2 175
Socialnämnd	102 885	101 842	+ 2 363
Summa drift hos nämnder/styrelser	284 713	281 151	-146
Konto för löneökning	0	0	+ 1 356
Differens, personalförsäkring	-4 885	-4 862	+ 4 862
Pensioner, utbetalningar	7 131	6 654	+ 146
Återförda kapitalkostnader	-28 769	- 26 493	+602
Avskrivningar	16 321	15 930	- 330
Verksamhetens nettokostnader	274 511	272 380	+ 6 490
Skatteintäkter	160 956	160 872	+ 4 772
Generellt stats- och utjämningsbidrag	122 726	126 137	- 663
Finansiella intäkter	11 736	9 185	+ 5 555
Finansiella kostnader	-8 388	- 3 732	- 102
Årets resultat = förändring av eget kapital	12 519	20 082	+ 16 052

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott om 2 175 tkr. Enligt nämndens kommentarer till resultatet beror underskottet på att man inte tagit emot det av kommunen beviljade extra täckningsbidraget om maximalt 2 500 tkr för SVA och SFI.

Socialnämndens största avvikelse är Äldreomsorgen som redovisar ett överskott på cirka 2,6 mkr.

Många kommuner har 2010 haft positiv avvikelse på skatteintäkter mot budget. Detta gäller även Övertorneå.

Finansiella intäkter har också genererat ett stort mot budget. Här kan det vara svårt att budgetera riktigt, då en del av avkastningen beror på de marknadens utveckling och att man inte har garanterad avkastning.

3.1.2 Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet har uppfyllts.

3.1.3 God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås i och med resultat och ställning 2010.

3.1.3.1 Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2010:

- Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar får uppgå högst till 98 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Bokslutet för 2010 redovisar att andelen är 94,9 procent.

Detta innebär att målsättningen har klarats.

- Oförändrad utdebitering. Utdebiteringen har inte höjts sedan 1996 och Övertorneå ligger med sina 21,53 lägst i länet. Övertorneå ligger över snittet i riket med 0,79 kronor men under länssnittet med 0,73 kronor. **Målet är uppfyllt.**

- Soliditeten skall vara oförändrad under planperioden och vid inget tillfälle understiga 65 procent. Under 2010 har soliditeten ökat med 3,1 procentenheter, till 69,6 procent vilket innebär att **målsättningen har klarats.**

- Till finansiering av investeringar avsätts ca 6,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag/utjämningsbidrag. Årets nettoinvesteringar uppgick till 15,4 mkr vilket utgör 5,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag/utjämningsbidrag. **Målsättningen uppfylldes.**
- Lån ska i princip endast upptas för finansiering av sådana investeringar som genererar intäkter till verksamheten. Inga nya lån har upptagits under 2010. **Målet är uppfyllt.**
- Årets resultat skall utgöra minst en procent av kommunens intäkter av skatter och utjämningsbidrag. 2010 års resultat uppgår till 20 082 tkr. En procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag 2010 utgör 2 870 tkr vilket innebär att **målet har uppfyllts.**

Kommunen klarar enligt bedömning i årsredovisningen alla de finansiella målen.

3.1.3.2 Mål för verksamheten

- Totala sjukfrånvaron skall ligga på högst fem procent av den arbetade tiden.

2010 uppgick sjukfrånvaron till 5,1 %.

- Minst 20 stycken nya arbetstillfällen skall skapas varje år.

Nyregistrerade företag hos Bolagsverket per 2010-12-31 är 24 stycken. Dessa företag har, enligt årsredovisningen, skapat mer än 20 nya jobb som var målet.

- Energiåtgärder i kommunala anläggningar skall medföra att energianvändningen minskar med 3 procent.

Pågående åtgärder redovisas men ingen kommentar om målet är nått har lämnats.

Kommunen klarar enligt bedömning i årsredovisningen två av ovanstående tre verksamhetsmål.

3.1.4 Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Nämndernas redovisning av sina uppdrag har, utöver vad som nämns ovan, granskats inom ramen för granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

3.2 Rättvisande räkenskaper

3.2.1 Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år:

<i>Resultaträkning, tkr</i>	<i>Utfall tkr föreg år</i>	<i>Utfall tkr 2010</i>	<i>Skillnad</i>
Verksamhetens intäkter	94741	92395	-2346
Verksamhetens kostnader	-352931	-348845	4086
Avskrivningar	-16321	-15930	391
Verksamhetens nettokostnader	-274511	-272380	2131
Skatteintäkter	160956	160872	-84
Statsbidrag och utjämning	122726	126137	3411
<i>Summa skatter och statsbidrag</i>	<i>283682</i>	<i>287009</i>	<i>3327</i>
Finansiella intäkter	11736	9185	-2551
Finansiella kostnader	-8388	-3732	4656
<i>Årets resultat</i>	<i>12519</i>	<i>20082</i>	<i>7563</i>

Skillnaden mellan 2009 och 2010 beror på att finansiella intäkter minskat med finansiella kostnader var 2 105 tkr bättre 2010, att skatter och statsbidrag var 3.327 tkr bättre 2010 och slutligen att verksamhetens nettokostnader var 2.131 tkr bättre 2010.

3.2.2 Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Kommunen har fattat beslut om att delta i två projekt: Entreprenörcentrum och Leader Tornedalen. Kommunens åtagande uppgår till 900 tkr i Entreprenörcentrum och 1 140 tkr för Leader Tornedalen. Dessa projektmedel avser tid från och med 2011 och framåt. Medlen har inte utbetalats under 2010, men beslut har fattats om medverkan. Under "redovisningsprinciper" i årsredovisningen har under avsnittet "periodisering" kommenterats den princip kommunen tillämpat i årsredovisningen: "Inte utbetalade men beslutade bidrag till utomstående har skuldförts om de uppgår till väsentligt belopp." I och med att skuldföring har skett, har också resultaträkningen belastats med denna kostnad under 2010.

Vi vill lyfta fram **möjligheten** att framledes redovisa liknande åtaganden så att kostnadsföring sker periodiserat under projektets löptid. Om så hade skett hade kommunens resultat varit 2 040 tkr högre för 2010. Resultateffekten för ovanstående åtagande hade inte heller belastat 2011 års räkenskaper med fullt belopp då åtagandena löper över mer än ett år.

Vi noterar i övrigt att våra synpunkter från föregående år på årsredovisningen 2009 i allt väsentligt beaktats vid upprättandet av 2010 års årsredovisning.

Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

Vi bedömer att noter finns i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.3 Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Vi bedömer även att konsolideringen av underliggande enheter beskrivits på ett korrekt sätt.

Vi bedömer att KRLs krav uppfyllts såväl avseende 8.1 som 8.2 samt att rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning har följts.

3.2.4 Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

2011-04-25

Conny Erkeikki
Projektledare

Hans Forsström
Uppdragsledare